

Datum van inontvangstneming : 25/08/2014

Zaak C-359/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

23 juli 2014

Verwijzende rechter:

Vilniaus miesto apylinkės teismas (Litouwen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

15 juli 2014

Verzoekende partij:

ERGO Insurance SE, optredend via haar Litouwse filiaal ERGO Insurance SE Lietuvos filialas

Verwerende partij:

If P&C Insurance AS, optredend via haar filiaal If P&C Insurance AS filialas

---

[OMISSIS]

DE VILNIAUS MIESTO APYLINKES TEISMAS

(arrondissementsrechtbank van de stad Vilnius)

BESLISSING

15 juli 2014

[OMISSIS]

Na overweging van het verzoek van de vertegenwoordiger van de verzoekende partij (ERGO Insurance SE, optredend via haar Litouwse filiaal ERGO Insurance SE Lietuvos filialas; hierna: „verzoekster”) om het Hof van Justitie van de Europese Unie prejudiciële vragen te stellen in de civiele zaak betreffende de schadevordering die verzoekster heeft ingesteld tegen de verwerende partij (If P&C Insurance AS, optredend via haar filiaal If P&C Insurance AS filialas; hierna: „verweerster”),

heeft de rechter van de arrondissementsrechtbank van de stad Vilnius [OMISSIS] **de volgende beslissing genomen:**

Verzoekster vordert dat verweerster wordt veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding van 4 461,80 LTL. Zij betoogt dat zij schade heeft geleden ten gevolge van de verzekeringsuitkering van 7 760,02 LTL die zij heeft betaald naar aanleiding van een verkeersongeval dat op 1 september 2011 in Duitsland had plaatsgevonden en waarbij een [OMISSIS] vrachtwagen (model MB 1841) samen met de daaraan gekoppelde trailer van het merk Krone (kenteken BK 360) was gekanteld. Verzoekster stelt zich op het standpunt dat de verplichtingen die op de verzekeraar rusten als gevolg van de door het slachtoffer geleden schade moeten worden beoordeeld naar Duits recht. Zij voert ook aan dat de voornoemde trailer (hierna: „trailer”) op het ogenblik van het ongeval was vastgemaakt aan de vrachtwagen, dat bij verweerster een verzekering was afgesloten die de wettelijke aansprakelijkheid van de eigenaar of rechtmatige gebruiker van die trailer dekte, en dat verweerster derhalve de helft moet betalen van de vergoeding voor de geleden schade. Verzoekster vordert ook dat verweerster wordt veroordeeld tot betaling van de kosten en van wettelijke rente tegen een jaarlijks tarief van 6 % [OMISSIS].

Verweerster bestrijdt die vorderingen. Zij betoogt dat het onderhavige geschil moet worden beslecht naar Litouws recht en niet naar Duits recht, en dat het op 4 mei 1971 te Den Haag gesloten Verdrag [inzake de wet welke van toepassing is op verkeersongevallen op de weg] in casu niet geldt. Verweerster betoogt ook dat de polishouder het ongeval niet heeft aangegeven, dat nergens uit blijkt dat de trailer aan het voertuig (te weten de vrachtwagen in kwestie) was bevestigd op het ogenblik van het ongeval en dat er in het schadeverslag met geen woord over de trailer wordt gerept. Het feit dat de eigenaar of de rechtmatige gebruiker van de trailer was gedekt door een wettelijke-aansprakelijkheidsverzekering vormt volgens haar dan ook geen voldoende basis voor verweersters vergoedingsplicht met betrekking tot het ongeval. [OMISSIS]

[OMISSIS] [procedurekwestie]

Voorwerp van het geding en feiten

Op 1 september 2011 heeft zich in de omgeving van Mannheim (Duitsland) een verkeersongeval voorgedaan, waarbij een vrachtwagen (model MB 1841) en de daaraan vastgemaakte Krone-oplegger van de weg zijn geraakt en zijn gekanteld toen de bestuurder in een smalle straat zijn voertuig trachtte te draaien. De schade bedroeg 7 760,02 LTL. De politie van Cochem (Duitsland) heeft vastgesteld dat de bestuurder van de vrachtwagen waaraan de trailer was bevestigd, aansprakelijk was voor het ongeval. Ten tijde van het ongeval was de wettelijke aansprakelijkheid van de eigenaar of de rechtmatige gebruiker van de vrachtwagen gedekt door de verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor motorvoertuigen die was afgesloten bij de verzekeringsmaatschappij „ERGO

Lietuva”, terwijl de trailer was verzekerd bij het filiaal van „If P&C Insurance AS”. Beide verzekeringsmaatschappijen oefenen hun activiteiten gewoonlijk uit in de Republiek Litouwen. ERGO Lietuva, die de vrachtwagen verzekerde, heeft de schade van dit ongeval vergoed en heeft in Litouwen een vordering in rechte ingesteld, waarbij zij betoogde dat de verzekeraar van de trailer (te weten het filiaal van If P&C Insurance AS) eveneens een deel van de geleden schade moest vergoeden.

Nationaal recht en nationale rechtspraak

Aangezien de verzekeraar van de vrachtwagen en de verzekeraar van de trailer, te weten respectievelijk „ERGO Lietuva” en „If P&C Insurance AS”, allebei in een lidstaat van de Europese Unie zijn gevestigd en het verkeersongeval waarbij de schade is ontstaan eveneens heeft plaatsgevonden in de Europese Unie, moet het op het geding tussen de verzekeraars van toepassing zijnde recht worden bepaald overeenkomstig het Unierecht. De volgende handelingen van Unierecht waren van kracht ten tijde van het ongeval: verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I), die van toepassing is sinds 17 [december 2009], en verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II), die van kracht is sinds 11 januari 2009.

Het Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (hooggerechtshof van Litouwen) heeft geoordeeld dat de rechtsverhouding tussen de verzekeraar van een vrachtwagen en de verzekeraar van de aan die vrachtwagen bevestigde trailer contractueel van aard is in een geval waarin de vraag aan de orde is of de eerstbedoelde verzekeraar regres heeft op de laatstbedoelde (arrest van het Lietuvos Aukščiausiasis Teismas van 9 mei 2014 in de civiele zaak nr. 3k-3-292/2014). Die civiele zaak verschilt echter enigszins van de onderhavige, aangezien het in die zaak aan de orde zijnde verkeersongeval zich had voorgedaan toen de Rome I-verordening en de Rome II-verordening nog niet van kracht waren, zodat het toepasselijke recht was vastgesteld op basis van andere destijds van kracht zijnde wetgeving. [OMISSIS] Bovendien rijst twijfel over de toepassing van die door het Lietuvos Aukščiausiasis Teismas geformuleerde regel, aangezien de begrippen contractuele en niet-contractuele verhouding in het Unierecht autonome begrippen zijn.

Hoewel de rechtsverhouding tussen de verzekeraar van de vrachtwagen en de verzekeraar van de trailer in het Litouwse recht is aangemerkt als een contractuele verhouding, blijft het bij de vaststelling van het op dit geding van toepassing zijnde recht onduidelijk of de inhoud van die contractuele verhouding moet worden bepaald op basis van de overeenkomst tussen de eigenaar van de vrachtwagen en diens verzekeraar, dan wel op basis van de overeenkomst tussen de eigenaar van de trailer en diens verzekeraar, en of er in dat geval eigenlijk wel een „virtuele” rechtstreekse contractuele verhouding bestaat met een onbekende inhoud, aangezien er tussen beide verzekeraars geen schriftelijke of mondelinge

overeenkomst bestaat. Tevens is het onduidelijk of de juridische aard van die verhouding wel overeenkomstig het Litouwse recht moet worden bepaald.

Waarom vragen rijzen over de uitlegging en de geldigheid van voorschriften van Unierecht

Om de hierboven uiteengezette redenen rijst twijfel over de toepassing van de Rome I-verordening in het onderhavige geval. Het is ook niet duidelijk of het op dit geval van toepassing zijnde recht moet worden bepaald overeenkomstig de Rome II-verordening. Tussen de twee verzekeraars bestaat geen schriftelijke of mondelinge overeenkomst, zodat geen van de betrokken partijen het op hun verhouding toepasselijke recht kon kiezen overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 van de Rome I-verordening.

Artikel 4 van de Rome I-verordening, dat betrekking heeft op gevallen waarin de partijen niet hebben gekozen welk recht van toepassing is op hun verhouding, regelt de betrokken kwestie niet op een zodanige manier dat het mogelijk is om het onderhavige geschil aan de hand van dat artikel te beslechten. Artikel 4, lid 1, van de Rome I-verordening levert geen grondslag op basis waarvan de hier ter discussie staande rechtsverhouding exact kan worden gekwalificeerd. Het is onduidelijk welke partij in de onderzochte verhouding „de kenmerkende prestatie van de overeenkomst moet verrichten” in de zin van artikel 4, lid 2, van de Rome I-verordening.

Artikel 4, lid 3, van de Rome I-verordening bepaalt dat indien uit alle omstandigheden blijkt dat de overeenkomst een kennelijk nauwere band heeft met een ander land dan het in lid 1 of lid 2 bedoelde land, het recht van dat andere land van toepassing is. Aangezien artikel 4, lid 1, niet kan worden toegepast en het onjuist zou zijn om artikel 4, lid 2, toe te passen, en aangezien het toepasselijke recht dus niet kan worden bepaald op grond van een van die twee bepalingen, zou het eveneens onjuist zijn om artikel 4, lid 3, toe te passen.

Artikel 4, lid 4, van de Rome I-verordening bepaalt dat de overeenkomst beheerst wordt door het recht van het land waarmee zij het nauwst verbonden is, indien het toepasselijke recht niet overeenkomstig lid 1 of lid 2 kan worden vastgesteld. Het is onduidelijk of de juridische aard van deze verhouding moet worden bepaald op basis van het Litouwse recht, krachtens hetwelk zou kunnen worden betoogd dat het de verzekeraar van de vrachtwagen is die de kenmerkende prestatie van de overeenkomst moet verrichten, aangezien het onduidelijk is of de rechtsverhouding tussen de verzekeraar van de vrachtwagen en de verzekeraar van de trailer nauwer aansluit bij het Duitse, dan wel bij het Litouwse recht.

Artikel 7 van de Rome I-verordening bevat weliswaar speciale regels ter bepaling van het recht dat van toepassing is op verzekeringsovereenkomsten, maar er kan aan worden getwijfeld of dat artikel in casu wel in aanmerking kan worden genomen, daar de verhouding tussen de twee verzekeraars op zich niet onder de

kern van een verzekering valt. Derhalve moet worden uitgemaakt op basis van welke handeling van Unierecht het op dit geschil van toepassing zijnde recht moet worden bepaald. In het onderhavige geval rijst twijfel over de vraag of de beginselen ter bepaling van het recht dat van toepassing is op *contractuele* verhoudingen, dan wel die ter bepaling van het recht dat van toepassing is op *niet-contractuele* verhoudingen moeten worden toegepast op het geschil tussen de verzekeraar van de vrachtwagen en de verzekeraar van de trailer.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie (artikel 267 VWEU). Om de hierboven toegelichte redenen is het – met het oog op een eenvormige toepassing van de wetgeving van de Unie (Rome I- en Rome II-verordening) – noodzakelijk om van het Hof van Justitie opheldering te verkrijgen over de afbakening tussen deze verordeningen.

Overeenkomstig artikel 267, lid 2, VWEU en de artikelen 3, lid 5, en 163, lid 9, van het Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Litouws wetboek van burgerlijke rechtsvordering) **verklaart** de verwijzende rechter daarom het volgende:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Moet artikel 4, lid 4, van verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I), waarin is bepaald dat „[i]ndien het toepasselijke recht niet overeenkomstig lid 1 of lid 2 kan worden vastgesteld, [...] de overeenkomst [wordt] beheerst door het recht van het land waarmee zij het nauwst verbonden is”, aldus worden uitgelegd dat het Duitse recht moet worden toegepast in omstandigheden als die van hoofdgeding?
2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, moet het beginsel dat is neergelegd in artikel 4 van verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II) dan aldus worden uitgelegd dat het op het geschil tussen de verzekeraar van de vrachtwagen en de verzekeraar van de trailer toepasselijke recht, in omstandigheden als die van het hoofdgeding moet worden bepaald overeenkomstig het recht van het land waar de door het verkeersongeval veroorzaakte schade is ingetreden?

[OMISSIS]